

vou placených dovolených zvýšila tělesná i mravní zdatnost dělnictva a tím chuť ku práci a produktivnost zdejšího národního hospodářství, kteréhožto účelu má býti dosaženo delší nepřetržitou dovolenou. S tímto účelem by se nesrovnávalo, kdyby se zaměstnanec, třeba i po více let, nehlásil o dovolenou jen proto, by se mu místo ní dostalo po vystoupení ze služby peněžité náhrady. Že nároku na dovolenou k zotavení nemá býti zaměstnanci využíváno k získání hmotných výhod, vyplývá zejména z ustanovení druhého odstavce § 11, že náhrada mzdy za dobu dovolené nepřísluší těm, kdož v době dovolené pracovali za úplatu pro osoby cizí. V souzeném případě se žalovaný nedomáhá na žalobkyni, by mu poskytla dovolenou k zotavení, nýbrž požaduje teprve po skončení služebního poměru jen peněžitou náhradu za ni. Odvolací soud však zjistil, že žalovaný za trvání služebního poměru nikdy nežádal o dovolenou, ač by mu byla bývala beze všeho udělena, a jest proto souhlasiti s názorem napadeného rozsudku, že žalovaný, nenastoupiv bez důvodu dovolenou, pozbyl na ni podle § 11 zákona č. 67/1925 nároku a není proto ani oprávněn, žádati místo ní peněžitou náhradu.

Čís. 11164.

Domáháno-li se v žalobě plnění závazku proti veřejnému společníku jako jeho s o u k r o m é h o závazku, ač šlo vlastně o závazek s p o l e č e n s k ý, jest žalobu zamítnouti pro nedostatek pasivního oprávnění ke sporu. Nestací pouhé dodatečné označení žalovaného jako veřejného společníka.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1931, Rv I 1544/30.)

Žalobce domáhal se na žalovaném veřejném společníku zaplacení za práce, jež konal veřejné obchodní společnosti. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Těžištěm sporu jest posouzení otázky, zda jest žalovaný na základě žaloby, směřující proti němu z důvodů jeho právního jednání jako soukromníka a na základě pozdějšího tvrzení, že se ho žalobní nárok týká též jako společníka veřejné obchodní společnosti, k žalobě pasivně oprávněn čili nic. Prvý soudce otázku tuto zodpověděl záporně a v důsledku toho žalobu pro nedostatek pasivního oprávnění zamítl, podle názoru soudu odvolacího právem. Pro posouzení jest rozhodné tvrzení žalobní, jež směřuje proti žalovanému jako proti soukromníku, neboť se v žalobě výslovně tvrdí, že byl žalobce, který se domáhá zaplacení hodin přes čas odpracovaných, zaměstnán u žalovaného jako kočí. Soudce prvé stolice v napadeném rozsudku vychází z předpokladu, že žalobce přiznává, že byl zaměstnán vlastně u firmy U. a syn, jejímž jest žalovaný Mořic U. veřejným společníkem, kterýžto předpoklad nebyl stranou žalující ani napaden. Podle čl. 112 obch. zák. ručí sice společníci veřejné obchodní společnosti za veškeré závazky společnosti solidárně a veškerým svým jměním, avšak tiž, třeba jsou sice materiálně nositeli práv

a závazků žalované veřejné společnosti, takže se žaloba podaná proti veřejné společnosti týče i veřejného společníka jako takového, nejsou procesuálně stranami ve sporu, jakž plyne z ustanovení §§ 11 a 36 č. 2 ex. ř. a čl. 111 a 112 obch. zák. (rozh. čís. 7781 sb. n. s.). Tvrdí-li se tedy v žalobě, že žalovaný sjednal námezdní smlouvu se žalobcem jménem vlastním, později pak, že smlouvu tu uzavřel též jako veřejný společník jménem společnosti, jde o subjektivní změnu žaloby po zahájení rozepře, k níž odpůrce nedal souhlas, a právem tudíž prvý soudce v důsledku toho žalobu pro nedostatek pasivního oprávnění ke sporu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolaací důvod podle § 503 č. 4 c. ř. s., jež dovolatel jediné uplatňuje, není opodstatněn. Dovolatelovo tvrzení, že žaloba byla podána na Mořice U-a jako majitele a veřejného společníka firmy M. U. a syn, odporuje spisům, neboť v žalobě byl jako žalovaný výslovně označen »Mořic U., továrník v Č.«, a v celém jejím obsahu nebylo o firmě M. U. a syn ani zmínky. Nejde tedy o spor proti veřejné obchodní společnosti, jejímž společníkem jest žalovaný, nýbrž žaloba byla podána a spor byl proveden proti Mořici U-ovi jako soukromé osobě pro jeho osobní soukromý závazek ve smyslu čl. 119 a 126 obch. zák., který není závazkem společnosti podle čl. 112 obch. zák. Avšak žalobce sám přiznal za jednání a také ještě v dovolání, že ve skutečnosti byl zaměstnán u firmy M. U. a syn a že zažalovaná pohledávka mzdy za práci přes čas jest pohledávkou proti této veřejné obchodní společnosti. S tohoto stanoviska vycházely i nižší soudy a posoudily věc správně po stránce právní, uznavše, že se žalovanému Mořici U-ovi nedostává pasivního oprávnění ke sporu, a zamítnuvše z tohoto důvodu žalobu. Chce-li se žalobce domáhati zaplacení mzdy na své zaměstnavatelce firmě M. U. a syn — pokud se týče na žalovaném v jeho vlastnosti jako na společníku této firmy, musil by jako s p o l e č e n s k ý věřitel nově žalovati, a to podle čl. 112 obch. zák. buď společnost samu nebo jen společníky (jednoho nebo více jich nebo všechny) nebo společnost i společníky zároveň. Pouhým dodatečným označením žalovaného jako veřejného společníka zmíněné firmy nelze to provést.

Čís. 11165.

Osmihodinná pracovní doba (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Bylo-li rozhodování o tom, zda má býti pracováno přes čas, vyhraženo představenstvu společenstva, bylo odňato libovůli zaměstnance, by pracoval přes čas bez výslovného příkazu představenstva. Ve volnosti, vyhražené zaměstnanci, by si zařídil dobu přístupnosti obchodu podle místních poměrů, nelze ještě spatřovati příkaz představenstva k práci přes čas.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1931, Rv I 1582/30.)